

Restaurátorský průzkum kostela svatého Bartoloměje ve Velkém Šenově

Na základě nábrusových sond provedených na omítkách kostela můžeme konstatovat vývoj jednotlivých stavebně historických částí. Zbytky renesančních omítek na věži po kordonovou římsu s kněžištěm v zaklenuté části kostela vnější část je renesanční do kordonové římsy kněžiště.

Současný vzhled kostela je v barokním výrazu s prolomenými hmotami oken a přístavbami v klasicismu. Tyto úpravy však plně respektovaly rozčlenění budovy v lesénových pásích a strukturou omítek. Poslední úprava pláště kostela byla v 60. letech 20. století a v podstatě vzhled kostela se nezměnil až na barevné úpravy jednotlivých členění viz nábrusová sonda.

Doporučujeme obnovit klasicistní výraz budovy, který zasáhl do konstrukce prolomením oken a přístavbami zadní kaple s bočním vstupem. Toto ovlivnilo vzhled kostela a přizpůsobilo barevném členění budovy v barevných odstínech. Z této doby můžeme konstatovat, že lesénové pásy byly v barvě okrové ve vrcholu podepřené šedou římsou a hrubé omítky šedé se špaletami oken. Tento výraz je nositelem klasicistních staveb dostavby kostela. Okna kovová byla provedena v černé olejové barvě, dřevěné konstrukce oken a dveří v srnčí hnědi.

Dochované omítky ze starších období doporučuji uchovat a presentovat pouze nové omítky s přetažením starých barokních a renesančních, ke klasicistním omítkám budou dopojeny nové omítky. Jejich strukturu bude odpovídat dochovaným povrchům klasicistních struktur, které vycházejí jak z renesančních tak barokních úprav kostela. Při provádění prací bude nutné rozšířit průzkum na věži z důvodu poznání renesančního vzhledu věže a kněžiště. Jde o ucelenou představu povrchu omítek z tohoto období. Při dodržení technologií omítek a ruční míchání je nutno dodržovat hrubosti písku a jejich technické zpracování. Konečný nátěr je důležité zhotovit v duchu původních nátěrů z důvodu jejich aplikace na nátěry, které jsou na dochovaných omítkách a jejich povaha musí být shodná viz kamenná ostění, římsa a lesénové pásy, kde omítky se dopojí na již provedený tvar.

KOSTEL SV. BARTOLOMĚJE VE VELKÉM ŠENOVĚ

STAVEBNĚ HISTORICKÝ VÝVOJ:

- 1) Pozdně gotický (renesanční) stavba VĚŽ V KNĚŽIŠTĚM
 - Boční vstup z východu vpravo od věže
 - Schodiště od věže
- 2) Barokní fáze dostavby, prodloužení lodi, přístavba sakristie a bočního vstupu krov s cibulí.
- 3) Klasicistní úprava kostela, zvětšení oken v lodi viz pískovcové ostění, dostavba západní kaple s přestavbou plochého stropu kaple?

Dnešní stav kapel je presentován v barokní podobě s lesénovými pásy, které rozčlenily plochu kostela. Omítky jsou respektovány již od renesančních (byli ponechány) přeházeny novou omítkou (věž Kněžiště do vrcholových říms). Vzhled omítek je též ve svém provedení respektován od renesančních omítek, doplněn o lesénovém pásu. V renesanci můžeme předpokládat kvádrové rohové napojení do plochy. (Neprokázáno nutné doplnit při stavbě a lešení). Klasicistní úpravy pouze barevně řešily s novým rozčleněním oken v přístavbách, kdy zopakovaly barokní členění kostela).

Novodobá oprava z 60.tých let 20.tol. byla rekonstrukcí barokního členění kostela. Avšak materiály použité jsou destruktivní pro omítkové vrstvy. Jejich povaha je cementová bez dilatačních možností eliminovat tepelné změny konstrukcí omítek.

TECHNICKÉ ZHODNOCENÍ STAVBY:

Omítky renesanční

- Lokální zbytky v dešťových stínech stavby (schodiště věže, nad sakristií, východní část věže, nad opěrným pilířem severní stěny Kněžiště vč. říms – červená monochromní a lokální zbytky na pískovcovém ostění oken a dveří vč. bývalém vstupu do Kněžiště.
- Omítkové vrstvy jsou hrubé, jednovrstvé s okrovým vápenným pačokem v povrchu tvoří souvislou vrstvu s presentovaným kamenivem tzv. zatírané.
- Kovové mříže věže renesanční černá olejová.

Omítky barokní

- Omítky barokní jsou na dochovaných renesančních omítkách ve vrstvení tenkém až na lesénové pásy, kde došlo k vyrovnání rohů a místy byly strukturální renesanční omítky použité do líce barokní omítky. Tudíž je těžké se orientovat mezi strukturou renesančních omítek a barokních omítek. Rozpoznatelnost je možná určit podle mírné odlišnosti barvy omítek a již barevných pačoků (bílá – okrová).
- Okna dřevěná zelenošedá, vitráže mříže černá olejová.

Omítky klasicistní

- Omítky klasicistní jsou použité v dostavbách tak i materiálové složení omítek jejich čitelnost je pouze v barvě omítek a povrchových pačoků, které jsou sv. šedé, okrově tmavé. Věk věží je datování 1853-8? Vztahující se k hodinám a k přestavbě vrcholového okna nad hodinami.
- Klasicistní okna kovová, černá olejová.

Omítky z 60. Let 20. Stolení.

- Cementové bez nátěru lesénové pásy, štuk cementový zbytky okrového vápencového nátěru. Mříže sakristie + okna.

TECHNICKÉ ZHODNOCENÍ MATERIÁLŮ:

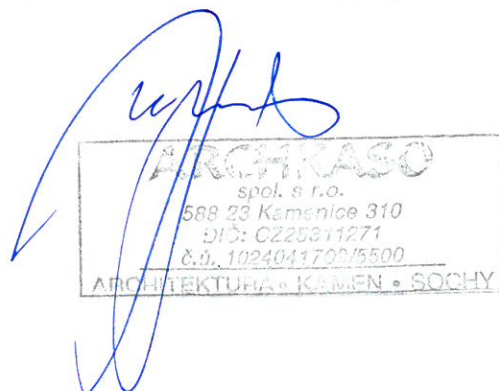
Omítky.

- Omítky jsou jednovrstvé, vápenné s hydraulickým pojivem – obsah pojivých materiálů 40% v říčním písku + drcená antuka + jílové části drčených pískovců nebo splachy.
- Průzkum po drčení materiálů vzorků z kostela:
6 dílů plavený bet. 0,3+0,5cm písky + mramorová moučka, nebo jemný hlinitý písek
2 díly hašeného vápna
1 díl hydraulického vápna (příklad MULTIBAT)
1 díl cementu šedého,
- Před aplikací omítek po očištění nesoudržných omýt vodou, omýt 0,3% chlorid draselný s vápnem 1:10 voda (neutralizace karbonových louhů v zdicích konstrukcích a omítek ustálených, aplikovat omítku,
- Vápenné pačoky jsou s lněným (fermež) napouštěcím olejem a pigmentem jejich aplikace nátěr u štětkou slabovrstvý nátěr.
- Vápno hašené do 100 litrů 2,5dcl lněný olej s chloridem draselným aplikovat při hašení vápna lněný olej s chloridem. Odstín lze za sucha smíchat s hlinkou a odhadnout požadovaný odstín (před hasením vápna).

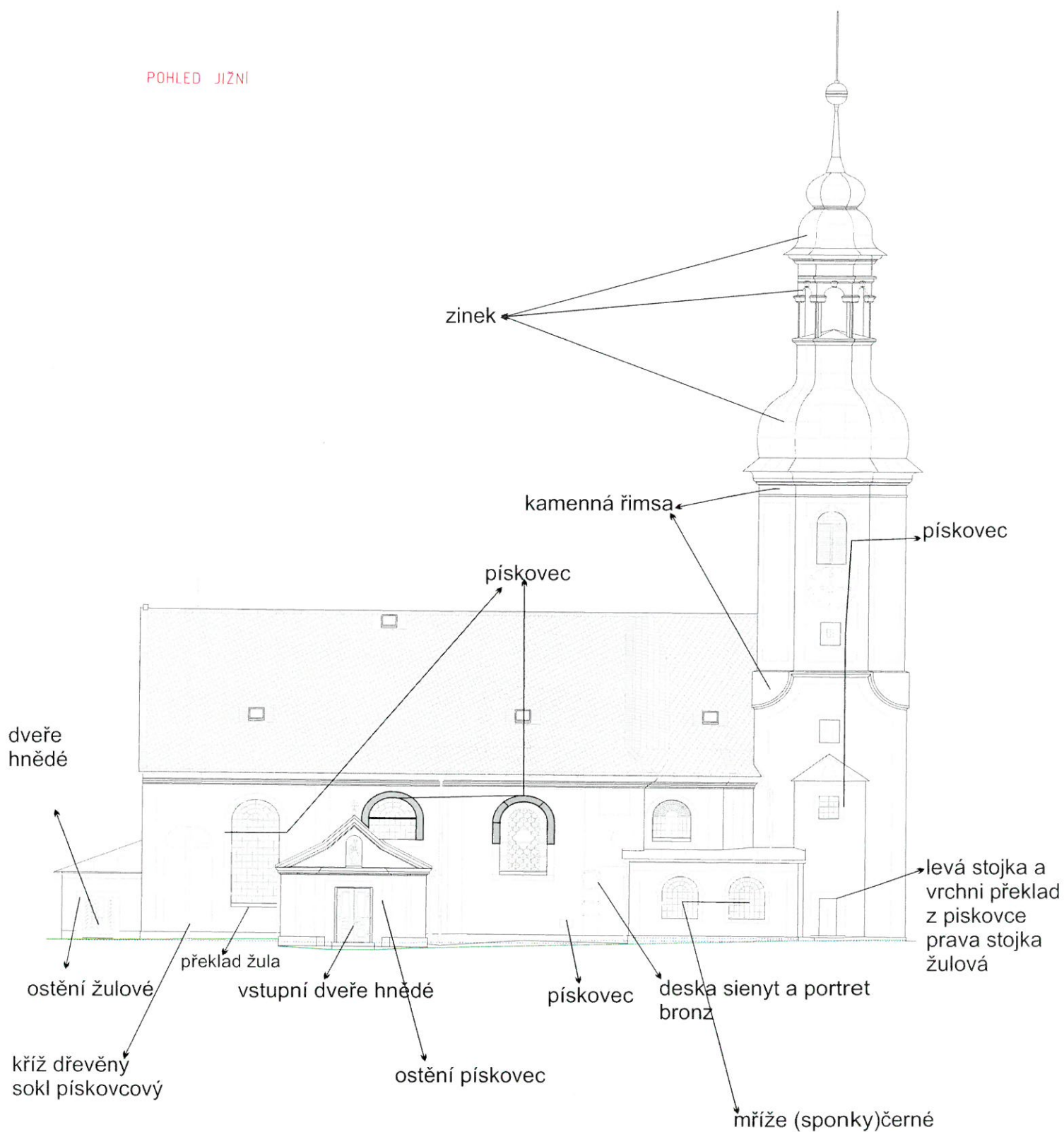
Žulová a pískovcová ostění.

- Žulová a pískovcová ostění byla v renesanci pod monochromní úpravou (renesanční sv. okr). Barokní sv. okr a šedozelená, klasicistní šedá). Tyto monochromní úpravy byly aplikovány s vápnem, defekty kamenů byly lokálně vyspraveny jemnou omítkou, která byla příbuzná k zrnitosti pískovce nebo povrchového opracování žuly.
- Pískovec je s místní lokality Rumburk dnes nejpodobnější těžený Božanovský z Polské strany.
- Kvalita ostění je velmi dobrá, pouze povrchové úbytky kameniva. Doporučuji pouze lokální zpevnění organokřemičitanem.
- Doplnění chybějících částí mechanicky narušených doplnit kamenickým tmelem typu PETRA „C“. Úpravy povrchů budou respektovat dochovaných povrch daného místa pískovce.
- Omítkové vrstvy z poslední opravy kostela budou předmětem celkového odstranění. Označují se za destrukční, pro omítky z hodnotných období.
- Po demontáži omítkových nesoudržných vrstev budou provedeny konsolidační práce hodnotných omítek pomocí vápenných nástřiků.
- Aplikace výšky nových vrstev bude limitována dochovanými vrstvami omítek, které budou přetaženy novými, nebo nové omítky budou dopojeny k fragmentům starších.
- K tomuto účelu musí být upraveno kamenivo písků tak, aby bylo proveditelné hlavně v oblasti lesénových rámců a říms.

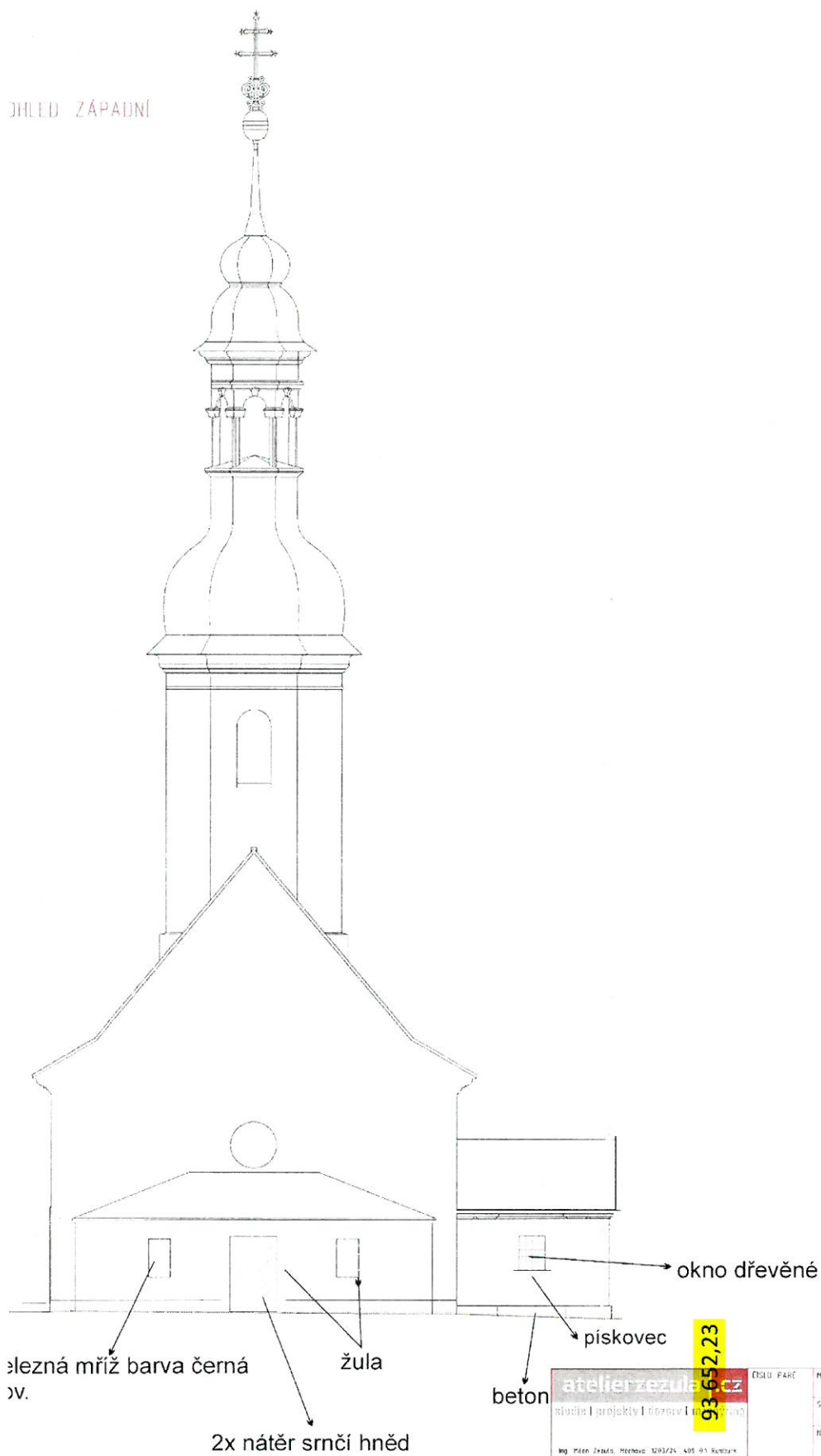
Průzkumové sondy jednotlivých částí fasády viz fotodokumentace – zakresleno do projektu a lokalizace jednotlivých odběrů.

POHLED JIŽNÍ

POHLED ZÁPADNÍ

atelierzezula.cz studie projekty dozor realizace		ETIO FARE	MÍSTO STAVBY	ST.P.C. 18A, X.D. A. ORFE. VELKÝ SENOV	PRÁČ. LISTEK
Ing. Milan Zezula, inženýr 100/25, 405 01 Senov Tel. 602331545, Fax 602331219, e-mail: zezula@sezula.cz			STAVĚNÍ	PROSTOROVÁ FARMOST VELKÝ SENOV, 17. 6. 2012/2015	
Ing. Milan Zezula, inženýr 100/25, 405 01 Senov Tel. 602331545, Fax 602331219, e-mail: zezula@sezula.cz			NÁZEV STAVBY	PROSTOROVÁ FARMOST VELKÝ SENOV, 17. 6. 2012/2015	
VED. PROJEKTU ING. MILAN ZEŽULA					
VYPRACOVAL ING. MILAN ZEŽULA					
DATUM	STUPEN	MĚRÍTKO	ČÍSLO VÝKRESU	NÁZEV VÝKRESU	
11/2012	DSS	1:100	S.17	POHLED JIŽNÍ A ZÁPADNÍ	